ಜ. ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳು

ಶೇಂಗಾ–ಖುಷ್ಟಿ

ಶೇಂಗಾ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಧಾನ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆ. ಇದರ ಇಳುವರಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ರೋಗ, ಕೀಟ ಮತ್ತು ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟ ನಿರೋಧಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ತಳಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಇಳುವರಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

	ಷನ

<u>ತಳಿಗಳ ವಿವರ</u>			
ತಳಿಗಳು	ವಲಯ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶ	ಬತ್ತನ ಕಾಲ	ಅವಧಿ(ದಿನಗಳು)/ವಿಶೇಷತೆ
ಅ. ಗೆಜ್ಜೆ ಶೇಂಗಾ			
ಜಿಪಿಬಿಡಿ-೪	೮, ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ	ಜೂನ್	೧೦೫ – ೧೧೦/ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಿನ ಉತಾರ, ಹೆಚ್ಚು
		ಆರಂಭ	ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶ, ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ತುಕ್ಕು
			ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.
			ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹಿಂಗಾರು/
			ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
ಆರ್-unon	೧, ೨, ಹಾಗೂ ೩	–ಸದರ–	೧೧೦–೧೧೫/ ಕುಡಿ ಸಾಯುವ ನಂಜು ರೋಗ
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ		ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.
	ಮುಂಗಾರಿ/ಬೇಸಿಗೆ		
ಟಿಜಿಎಲ್ಪಿಎಸ್-೩	೨, ೩ ಮತ್ತು ೮	–ಸದರ–	೧೦೫–೧೧೦/ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದನೆ ಕಾಳು,
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ		ರಫ್ತಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
ಜೆಎಲ್–೨೪	ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳು	–ಸದರ–	೯೫–೧೦೫/ದಪ್ಪಕಾಳು, ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ		ಮತ್ತು ಕೀಟ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
ಟಿಎಮ್ಪ್ಲಿ –೨	ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳು	–ಸದರ–	೧೦೫–೧೧೦/ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಡೆ
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ		ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಬೀಜದ ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ
			ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.
ಆರ್-೨೦೦೧-೩	೧, ೨	ಜೂನ್	೧೦೫–೧೧೦/ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ತುಕ್ಕು ರೋಗ
(ಅಜಯ)	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ	ಆರಂಬ	ನಿರೋಧಕ ತಳಿ
ಬ. ಹಬ್ಬು ಶೇಂಗಾ			
ಡಿಎಸ್ಜಿ–೧	೩ ಮತ್ತು ೮	ಜುಲೈ ,	೧೩೦– ೧೩೫/ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ತಳಿ
	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ	ಆರಂಭ	

ಶೇಂಗಾ

ಜೆಎಸ್ಪರಿ–೩೯ ೩, ೮ –ಸದರ– ೧೧೫–೧೨೫/ಬುಡ ಕೊಳೆರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಜುಲೈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ

ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ)

ಅ. ಬೀಜ

_		
	ಹಬ್ಬು ಶೇಂಗಾ ತಳಿಗಳು	೭೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
	ಗೆಜ್ಜೆ ಶೇಂಗಾದ ಉಳಿದ ತಳಿಗಳು	റാജ ಕಿ.ന്റ
	ಜೆಎಲ್–೨೪, ಮತ್ತು ಆರ್–೮೮೦೮	റജാ ಕಿ.ന്ത്യ

ಆ. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

	ಕೂಟ್ಟಗ	ಗೂಬ್ಬರ	ಅಥವಾ	ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್	2.8	టనా	
æ	ചെറിക്കാഴും മ	ಕೊಬರ			0.0	63.556	

ಈ. ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

ರೈಜೋಬಿಯಂ ಅಣ	ುಜೀವಿ ಗೊಬ್ಬರ	9.8	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ	ಅಣುಜೀವಿ ಗೊಬ್ಬರ	១.%	ു.ന്റ

ಉ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

		
ಸಾರಜನಕ	೨೫	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ರಂಜಕ	280	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ಪೋಟ್ಯಾಷ್	౨೫	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ಜಿಪ್ <u>ಸ</u> ಂ	300	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್	೨೫	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಟೇಟ್	ഉജ	ಕಿ.ಗ್ರಾಂ

ಬಿತ್ತನೆ

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹದಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಶೇ. ೭೫ ರಷ್ಟು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆಗೆ ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ರಂಜಕ ಭರಿತ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ರಾಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ರಂಜಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು) ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ೩ ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಪ್ಟಾನ್ ೮೦ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಥವಾ ಥೈರಾಮ್ ೭೫ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬಾಕ್ಸಿನ್ ೭೫ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಥವಾ ೪ ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈಜೋಬಿಯಂ ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಅಣುಜೀವಿ ಜೀವಾಣುವನ್ನು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು. ಗೆಜ್ಜೆ ಶೇಂಗಾ ತಳಿಗಳಾದಲ್ಲಿ ೩೦ ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೧೦ ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರ ದಲ್ಲಿ ೫ ಸೆಂ. ಮೀ. ಆಳದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಬ್ಬು ಶೇಂಗಾ ತಳಿಗಳನ್ನು ೪೫ ಸೆಂ. ಮೀ. ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೧೫ ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು.

ಜೋಡು ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ

ಶಿಫಾರಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜೋಡು ಸಾಲು ಬಿತ್ತನೆ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು (ಅಂದರೆ ೩೦ ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಸಾಲು ಬಿತ್ತನೆ ನಂತರ ಒಂದು ಸಾಲು ಹುಸಿ ಬಿಡಬೇಕು). ಹುಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೋದು ಬೀಳುವಂತೆ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಶೇಂಗಾ ತಾಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಿತ್ತನೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅತೀ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೋದುಗಳು ಹರಿಗಾಲುವೆಗಳಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುವವು.

ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಹಾಗೂ ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ೧೫, ೩೦ ಮತ್ತು ೪೦ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹಾಯಿಸಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸಲ ಕೈಗಳೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಳೆನಾಶಕ ಬಳಸಿ ಕಳೆಗಳ ಹತೋಟೆ ಮಾಡುವುದಾದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ದಿನ ಅಥವಾ ಮರು ದಿನವೇ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೩ ಲೀ. ಅಲಾಕ್ಲೋರ್ ೫೦ ಇ. ಸಿ. ಅಥವಾ ೧ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಪೆಂಡಿಮಿಥಲಿನ್ ೩೦ ಇ. ಸಿ ಅಥವಾ ೧ ಲೀ. ಮೆಟಲಾಕ್ಲೋರ್ ೫೦ ಇ.ಸಿ. ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ೧೦೦೦ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶವಿರಬೇಕು. ಸಿಂಪರಣೆ ಸಮಯ ಹಾಗೂ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತುಳಿಯಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಮುಂಚೆ ಕಳೆನಾಶಕ

ಬಳಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೨ ಲೀ. ಫ್ಲುಕ್ಲೋರಾಲಿನ್ ೪೫ ಇಸಿ ೧೦೦೦ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ೮–೧೫ ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.

ಸಮಗ್ರ ಕಳೆಯ ಹತೋಟೆಗೆ, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಳೆನಾಶಕ ಬಳಸಿ, ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಿದ ೨೫ ಹಾಗೂ ೩೫ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು.

ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಹಾಗೂ ಬೀಜದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಳೆಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೫೦ ಗ್ರಾಂ ಕ್ವಿಝಾಲೊಫಾಪ್ ಇಥೈಲ್ ೫ ಇ.ಸಿ. (ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ೧.೪೦ ಮಿ.ಲೀ. ತರಗಾ ಸೂಪರ ೫ ಇ.ಸಿ.) ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ಪ್ರೂಪಾಕ್ವಿಝಾಫಾಪ್ ೧೦ ಇ.ಸಿ. (ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ೧.೪೦ ಮಿ.ಲೀ. ಸೊಸೈಟಿ ೧೦ ಇ.ಸಿ.) ಎ೦ಬ ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ೧.೦ ಮಿ.ಲೀ. ಇ೦ಡಟ್ರಾನ್ ಎ.ಇ. ಅಥವಾ ೧.೦ ಮಿ.ಲೀ. ಧನುವಿಟ್ ಎ೦ಬ ಅ೦ಟು ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ

ಸೂಚನೆ

- ೧ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.
- ೨. ಹುಳಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು.
- ೩ ಗೆಜ್ಜೆ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಿದ ೩೫ ರಿಂದ ೪೫ ದಿನ್ಗಳ ನಂತರ ಕೊನೆಯ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಜಿಪ್ಸ್ಂ ಉಪ್ಪನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಸಾಲಿನ ಎರಡೂ ಬದಿಗೆ (ಬಾರಂಗಿ ಬಿಡುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ) ಕೊಡಬೇಕು. ಹಬ್ಬು ಶೇಂಗಾಕ್ಕೆ ಜಿಪ್ಸ್ಂ ಉಪ್ಪನ್ನು ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ಳ. ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ರಂಜಕದ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಹಾಗೂ ಗಂಧಕ ಪೂರೈಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜ. ಅಧಿಕ ಸುಣ್ಣಯುಕ್ತ (ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ) ಕಪ್ಪು ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇಂತಹ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟ್ (೨೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ) ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ೬. ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಜೇಡಿಯುಕ್ತ ಮರಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸತುವಿನ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇಂತಹ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ನ್ನು (೨೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ) ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

- ೭. ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ಉ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ (ಬಿತ್ತಿದ ೩೦ ರಿಂದ ೫೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ) ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಥವಾ ಸತುವಿನ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ. ೦.೫ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಅಥವಾ ಶೇ. ೦.೫ ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ೨ ರಿಂದ ೩ ಬಾರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಅಥವಾ ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್ನಿನಿಂದಾಗುವ ಹುಳಿಯ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಸ್ತೇಜನಗೊಳಿಸಲು ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಶೇ. ೦.೫ ಸುಣ್ಣದ ತಿಳಿ ನೀರನ್ನು ಬೆರೆಸಬೇಕು.
- ೯. ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧.೦ ಟನ್ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ತಾಮ್ರ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮತ್ತು ಸತುವು ಬೆಳೆಗೆ ದೊರೆಯುವುದು.
- ೧೦. ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಶೇ. ೭೫ ರಷ್ಟು ರಂಜಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆಗೆ ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ರಂಜಕ ಭರಿತ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ರಾಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ರಂಜಕ ಭರಿತ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ರಾಡಿಯ ಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕೆ ವಿಧಾನ

ಸೂಕ್ತವಾದ ತೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಲೀ. ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ರಾಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ೨೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಶಿಲಾರಂಜಕ (ರಾಕ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್) ಮತ್ತು ೨ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು (ಸೆರೆಶಿಯಾ ಮಾರ್ಸೆಸೆನ್ಸ್) ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಡಿಯನ್ನು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟದಂತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಲಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ರಾಡಿಯ ತೇವಾಂಶ್ ಶೇ. ೪೦ ರಷ್ಟು ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ರಂಜಕ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Љ)	(ଖ.୯୦ ଅପ୍ରେ	ව ~~ණ්~~ ත භාණු ~~ග~~ නව	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
С	୩	જ	ె
ฮ	ಅ ಕೀಟಿಗಳು		
С	ලිසු	ಈ ಕೀಡೆಯು ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು	ಬೆಳೆ ೨೦ ಹಾಗೂ ೩೦ ದಿನ'ಗಳಾದಾಗ ೧.೭ ಮಿ. ಲೀ.
		ಮುದುಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳೆಯ ಹೊಳಪು	ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ ೩೦ ಇಸಿ ಅಥವಾ ೦. ೫ ಮಿ. ಲೀ. ಫೆಂಥಿಯಾನ
		ದ್ರವದ ಲೇಪನ ಕಂಡು ಬರುಪುದು ಹಾಗೂ ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗ	೧೦೦ ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ೦.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಫಾಸ್ಟಾಮಿಡಾನ್ ೮೫ ಡಬ್ಲ್ಯುವರ್ಸ್.
		ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುಪುದು. ಇದು ಕುಡಿಸಾಯುವ ರೋಗವನ್ನು	ಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
		න් ෂ ස්රක්ඛුක්	

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು (ಪ್ರತಿ ಹಕ್ಕೇರಿಗೆ ೫೦೦–೬೨೫ ಲೀಟರ್ ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು)

15 15,0

ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ

ಕೋಷ್ಟಕ : ಶೇಂಗಾ

& °S.

ಟ್ಟ

ಸುರುಳಿ

೨ ಮಿ. ಲೀ ಪ್ರೋಫನೋಫಾಸ್ ೫೦ ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ೧.ಮಿ. ಲೀ. ಮೊನೋಕ್ರೋಟೊಫಾಸ್ ೩೬ ಎಸ್.ಎಲ್. ಅಥವಾ ೦.೫ ಮಿ. ಲೀ.

ിട്ടു) ഇ

೮೫. ಡಬ್ಲೂ. ಎಸ್.ಸಿ.ಯನ್ನು

ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿ

<u>ಫಾಸ್ಕ್</u>ಪಾಬಡಾನ್

ಇದರ ಬಾಧೆಯ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೨೦–೮೦ರಷ್ಟು ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೀಟವು ಚಿಗುರೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಸುರಂಗ

ಮಾಡಿ ಒಳಗಿನ ಹರಿತ್ತನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕವಾದಾಗ

ಪೂರ್ತಿಬೆಳೆ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದು.

මෙඛ්ද ම ත්කූස් රෑනේ

ಬೆಳೆಯು ಹೂವಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ೫ ಹುಳುಗಳು/

ಸುರಂಗಗಳು, ಬಾರಂಗಿ ಬಿಡುವಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ೧೦ ಹುಳುಗಳು/ ಸುರಂಗಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಯಿ ಬಲಿಯುವ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ೧೫ ಹುಳುಗಳು/ಬೊಬ್ಬೆಗಳು ಕಂಡು

ಹಂತದಲ್ಲಿ

ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತುದಿಭಾಗವು 🛮 🗤 ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನಂತರ

ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಹೀರುಪುದರಿಂದ ಎಲೆಯ

1			ಶೇಂಗಾ
å.	ಂ.೨ ಗ್ರಾಂ ಇವರಾಮೆಕ್ಕಿನ್ ಬೆಂಜೊಂಯೇಲ್ ೫ ಎಸ್. ಜಿ ಅಥವಾ ೨ ಮಿ.ಲೀ. ಕೈನಾಲ್ಫ್ ಘಾಸ್ ೨೫ ಇ.ಗಿ. ಅಥವಾ ೧.೬ ಮಿ. ಲೀ. ಲ್ಯಾಂಬ್ವಾ ಸೈಯರೋಧ್ರಿನ್ ೫ ಇ.ಗಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ ಎನ್.ಪಿ.ವಿ. ೨೫೦ ಎಲ್. ಇ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಕೇರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಿ.ಟಿ. ೫ ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ನ್ಯೂಮೊರಿಯಾ ರಿಲ್ಯೆ ೧ ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಾಯುಂಕಾಲ ಸಿಂಪರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಶೇ. ೫ ರೆ ಸೀತಾಫಲದ ಎಲೆಯ ಕಪಾಯುವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಷಪಾಷಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಕೇರಿಗೆ ೫೦ ಕೆ. ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯ ಸಾಯಂಕಾಲ ಎರಚಬೇಕು. ವಿಷಪಾಷಾಣ ತಯಾರಿಸಲು ೫ ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಬೆಲ್ಲ, ೬೨೫ ಮಿ.ಲೀ.ಮೊನೊಕ್ಕೊಟೋಫ್ಸಾನ್ ೩೬ ಎಸ್.ಎಲ್. ಒಂದು ಲೀ. ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಕರಗಿಸಿರಿ ನಂತರ ೫–೮ ಲೀ. ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ೫೦ ಕೆ. ಗ್ರಾಂ ಅಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗೋದಿ ತೌಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.	ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೧೨ ಮಿ. ಲೀ. ಕ್ಲೋರ್ಫೈರಿಫಾಸ್ ೨೦ ಇಸಿ ಅಥವಾ ಕ್ವಿನಾಲ್ಫಾಸ್ ೨೫ ಇ.ಸಿ. ಔಷಧಿಯನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.	ಹುಳುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ೧.೫ ರ ಕ್ಕಿಸಾಲ್ಫ್ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೨೦–೨೫ ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಧೂಳೀಕರಿಸಿ.
ৰ্	ಬಹುಭಕ್ಕಕ ಕೀಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಶೇಂಗಾ, ತಂಬಾಕು, ಔಡಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತದೆ. ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪತಂಗವು ೨೦೦–೩೦೦ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪಾಗಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿದುವುದು. ಮರಿಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯ ಕಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು ಹಸಿರು ಭಾಗವನ್ನು ಕೆರೆದು ನಂತರದ ಹುಳುಗಳು ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಸ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್ – ಸಪ್ಪೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚು. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚು.	ಇದು ಕ್ಷೇತ್ರೆ ಪ್ರದೇಶ ಸಿಮೀತ ಕೀಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಈ ಕೀಡೆಯು ಬೇರುಗಳನ್ನು ತಿಸ್ನುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳು ಸಾಯುಪವು.	ಪತಂಗಗಳು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಸಂತರ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿಡುತ್ತವೆ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುಪುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ತೆಳುವಾದ ಪರವೆ (ಜಾಳೆಗೆ) ಯಂತೆ ಕಾಣುವುವು. ನಂತರ ಹುಳುಗಳು ಚದುರಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು
୩	ಳ. ಸ್ಫೋಡೊಪ್ಟರಾ ಕೀಡ (ತಂಬಾಕೆನ ಕೀಡೆ)	ಜಿ. ಗೊಣ್ಣೆ ಹುಳು	අරිස් දේශී අරුතු අරුද්ර අරුද්ර
С	ş.	×.	.al

ි ල C	ৰ্	à
	ಸಾಮಾಸ್ಯ. ಇದರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮರುಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟದ ರೇಖೆ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಸಾಲಿಗೆ ೨ ಕೀಡೆಗಳು	
ಆ. ರೋಗಗಳು		
೧ ಬೀಜ ಕೊಳ	ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತವೆ.	ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೨ ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಪ್ಯಾನ್ ೮೦ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಧವಾ
ಹಾಗೂ ಸಸಿ	ಅಂತಹ ಬೀಜಗಳ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಸೂಕ್ಕ್ಯಜೀವಿಗಳು ಬೆಳೆ	ಥೈರಾಮ್ ೭೫ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಥವಾ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ೧೦ ಗ್ರಾಂ
ಸೊರಗು	ದಿರುತ್ತವೆ. ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಸಿಗಳು ನಾಶವಾಗಿ	ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.
ರ್ಡಿನ	ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಅಂಗಲಾಗುತ್ತದೆ.	)
ෂ ප්රදේ කු	ಬೆಳೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.ಸೆಲದ	ಈ ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು
मुख्य, मुख्य	ಸಮಾನಾಂತರದ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಸೋಂಕು	ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೩ ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬಾಕ್ಸೆನ್ ೭೫ ಡಬ್ಲೂಪಿ
ರೋಗ	ಕಂಡು ಬರುವುದು. ರೋಗ ಪೀಡಿತಗಿಡ ಮೊದಲು ಗಿಡ್ಡ	ಅಥವಾ ೧ ಗ್ರಾಂ ಟೆಬ್ಯೂಕೊನಜೋಲ್ ೨% ಡಿಎಸ್ ನಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ
	ದಾಗಿದು, ಹಳದಿಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಸಂತರ ಪೂರ್ತಿ ಗಿಡ್ ಒಣಗಿ	ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬಂದ ಹೊಲವನ್ನು

ದಾಗಿದ್ದು, ಹಳ್ಳದಬಣ್ಣಕ್ಕೆ, ತರುಗುತ್ತದ. ಸಂತರ ಪೂರ್ತ ಗಡ ಒಣಗಿ ಸಾಯುವುದು. ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಬಿಳೆ ಬೂಷ್ಟ್ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಸಿವೆ ಕಾಳೆನ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣಹೊಂದಿದ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಬೀಜಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿದೇಟಿಗೂ ಹರಡುವುದು. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ವೇಳೆ ಕಾಯಿಗಳು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತರ ೨ – ೩ ಮಿ.ಮೀ.ಗಾತ್ರದ ಕಮ್ಮ ಚುಕ್ಕೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಲೆದೇಟು ಹಾಗೂ ಕಾಂಡ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಸಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯ ಕೆಳಭಾಗದ ಎಲೆಗಳ ಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವವು. ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ

ರೋಗ

જં

ಎುಂಡ ಬತ್ತಬ್ಆು ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬಂದ ಹೊಲವನ್ನು ಸಜ್ಜಿ, ಜೋಳ, ಅಥವಾ ಮೆಕ್ಕಜೋಳದಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸ ಬೇಕು. ಮಾಗಿ ಉಳುಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಳಪಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು. ಶೇಂಗಾ ಅಥವಾ ಔಡಲ ಅಥವಾ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕು ಎಲ್ಲಪಿ ಪ್ರಚಾರ ಕ್ಲೋರೊಧ್ಯಾಲೋನಿಲ್ (೦.೨%) ೭೦ ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬನ್ಡ್ಯೆಜಿಮ್ ೫೦ ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ.(೦.೦೫%) ಅಥವಾ

ಡೈಪೆನ್ಕೋನಾಜೋಲ್ ೨೫ ಇ.ಸಿ. (೦.೧%) ಅಥವಾ ಮೈಕ್ಲೊಬುಟಾನಿಲ್ ಹೆಕ್ಸಾಕೋನೋಜೋಲ್ ೫ ಇ.ಸಿ. (೦.೧%) ಅಥವಾ

1	· .	% ⊙ № № %	1
₽-	೧೦ ಡಬ್ಲೂಪಿ (೦.೦೫%) ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬೆಂಡೈಜಿಮ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ (೦.೨%) ೭೫ ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಟೆಬುಕೋನಾರ್ಜೋಲ್ ೨೫೦ ಇ.ಸಿ. (೦.೧೫%) ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯ ೩೫ ಹಾಗೂ ೫೦ ನೇ ದಿನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇದೆ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬದಲಾಗಿ ಶೆ. ೧೦ ರ ಅಡನಾಲಿ ಎಲೆಯ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸಿಂಪರಣೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು.	ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಪ್ ೭೫ ಡಬ್ಲೂ,ಪಿ.(೦.೨%) ಅಥವಾ ಕ್ಲೋರೋಧ್ಯಾಲೋನಿಲ್ (೦.೨%) ೭೫ ಡಬ್ಲೂ,ಪಿ ಅಥವಾ ಡೈಘನಿಕೊನಾಜೋಲ್ ೨೫ಇ.ನಿ. (೦.೧%) ಅಥವಾ ಹೆಕ್ಕಾಕೋನಜೋಲ್ ೫ ಇನಿ. (೦.೧%) ಅಥವಾ ಮೈಕ್ಟೋಬುಟಾನಿಲ್ ೧೦ ಡಬ್ಲೂಪಿ(೦.೦೫%) ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬರ್ನೆಡ್ಯಿಜಿಮ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಪ್ (೦.೨%) ೭೫ ಡಬ್ಲೂಪಿ ಅಥವಾ ಟೆಬುಕೋನಾಜೋಲ್ ೨೫೦ ಇ.ಸಿ. (೦.೧೫%) ನಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯ ೩೫ ಹಾಗೂ ೫೦ ನೇ ದಿನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಮೇಲೆಗೆ ಇದೇ ನಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬದಲಾಗಿ ಶೇ. ೧೦ ರ ಅಡನಾಲಿ ಎಲೆಯ ಕಷಾಯುವನ್ನು ನೀಂಪರಣೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು.	ಕತ್ತು ಕೊಳೆ ರೋಗದ ಹತೋಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
র্ব	ರೋಗ ಹರಡಿದಾಗ ಎಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ದೇಟು ಉದುರಿ ಬೀಳುವವು	ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಬೊಕ್ಕೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು, ಎಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಆವರಿಸಿ ತೀವ್ರ ಬಾಧೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದು.	ಕಂದು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಕೊಳೆ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಗಿಡದ ಬೇರು, ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬರುವವು. ಅಂತಹ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡ ಸಶಿಸಿ ತಂತುಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಗಿಡ ಸೊರಗುವುದು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ.
୩		ණුණූ දු	ಬೇರು ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಕೊಳ ರೋಗ
С		9 ~~.~~	**

134

ಬೇಸಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು ခ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಹೊವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕುಡಿ ಸಾಯುವುದು ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಕುಡಿ ಸಾಯುವ

ಈ ರೋಗದ ಬಾಧ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜಿ (೪:೧) ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಆರ್– ೮೮೦೮ ತಳಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ೨೦ ಸೆ೦. ಮೀ. ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ೮ ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರವಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಷಾಯವನ್ನು ೧೫ ದಿನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತಬೇಕು.

ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಶೇ. ೪ ರ

ಎಲೆಯ

ಜೋಳದ

ಬರುವದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಬೆಳೆಯ ಮೊಗ್ಗು ಬಾಡಿ/ ಕೊಳೆತು ಸಾಯುವವು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವವು.

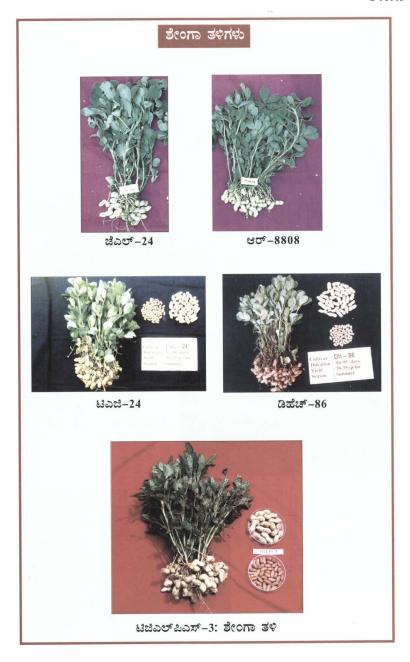
135

ಸಂಜು ರೋಗ

୍ଧ

ବ

С

ಜೋಡು ಸಾಲು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಶೇಂಗಾ

ನೊಮುರಿಯಾ ಶಿಲೀಧ್ರದಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಶೇಂಗಾದ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಕೀಡೆ

ಖುಷ್ಕಿ ಶೇಂಗಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋರ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತುಕ್ಕು ರೋಗದ ಹತೋಟ

ಜೋಳದ ಎಲೆಯ ಕಷಾಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಒಂದು ಭಾಗ ಒಣಗಿಸಿದ ಜೋಳದ ಎಲೆಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ೪ ಭಾಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಂದು ತಾಸಿನವರೆಗೆ ಕುದಿಸಿ ಸೋಸಬೇಕು. ನಂತರ ಒಂದು ಭಾಗ ಕಷಾಯವನ್ನು ೯ ಭಾಗ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶೇ ೫ ರ ಸೀತಾಫಲದ ಎಲೆಯ ಕಷಾಯವನ್ನು ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ೭ ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಸೀತಾಫಲದ ಎಲೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ (೧:೧ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ) ನೆನೆಯಿಸಿ ಇಡಬೇಕು. ಏಳು ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಸೋಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀತಾಫಲದ ಎಲೆಯ ಗೋಮೂತ್ರ ಕಷಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೫೦ ಮಿ. ಲೀ. ನಂತೆ ಬೆರೆಸಿ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೊಡಾಪೈರಾ ಕೀಡೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಸೂಚನೆ

ರೋಗ ಅಥವಾ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ರೋಗ ಅಥವಾ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ತಪ್ಪದೇ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಂತರಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬಹುದು.

ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯ ಬೆಳವಣಗೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಿದ ೨೫ ರಿಂದ ೩೦ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಕಂಡು ಬರುವ ಬೀಜದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಹುಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಳೆಗಳ ಹತೋಟೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೫೦ ಗ್ರಾಂ ಕ್ವಿಝಾಲೊಫಾಪ್ ಇಥೈಲ್ ೫ ಇ. ಸಿ. (ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ೧.೪೦ ಮಿ. ಲೀ. ತರಗಾ ಸೂಪರ ೫ ಇ. ಸಿ.) ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ಪ್ರೋಪಾಕ್ವಿಝಾಫಾಪ್ ೧೦ ಇ. ಸಿ. (ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ೧.೪೦ ಮಿ. ಲೀ. ಸೊಸೈಟಿ ೧೦ ಇ. ಸಿ.) ಎಂಬ ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಕ್ವಿಝಾಲೊಫಾಪ್ ಇಥೈಲ್ ೫ ಇ. ಸಿ. ಅಥವಾ ಪ್ರೋಪಾಕ್ವಿಝಾಫಾಪ್ ೧೦ ಇ. ಸಿ. ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿ.ಲೀ ಇಂಡಾಟ್ರಾನ್ ಎ. ಇ. ಅಥವಾ ಒಂದು ಮಿ.ಲೀ. ಧನುವಿಟ್ ಎಂಬ ಅಂಟು ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ	ಶಿಘಾರಿಸಿದ ವಲಯ
೪ ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ + ೧ ಸಾಲು ತೊಗರಿ/ಸಜ್ಜೆ/ನವಣೆ/	റ, ഉക്കാന്ശ ೩
೧೧ ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ + ೧ ಸಾಲು ತೊಗರಿ/ಸಜ್ಜೈ/ನವಣೆ/	೧, ೨ ಹಾಗೂ ೩
೪ ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ + ೨ (ಜೋಡು)ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	೮
ಅಥವಾ ತೊಗರಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿ	
೩ ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ + ೧ ಸಾಲು ಸಂಕರಣ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ	೮
(೩೦ ಸೆಂ. ಮೀ. X ೧೦ ಸೆಂ. ಮೀ – ೧೨೦ ಸೆಂ. ವಿ	ುೕ X ೬೦ ಸೆಂ. ಮೀ)

ಇಳುವರಿ

ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಶೇಂಗಾ ಕಾಯಿಯ ಇಳುವರಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇರುವುದು.

	ಸರಾಸರಿ	ಹೊಟ್ಟಿನ
	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂ/ಹೆ.)	ಇಳುವರಿ(ಕ್ವಿಂ/ಹೆ.)
ಜಿಪಿಬಿಡಿ–೪	_9%-&0	2,33
ಆರ್-೮೮೦೮	_9%-&0	೩٥
ಜಿಎಲ್-೨೪	<u> </u>	90
ಟಿಎಮ್ವ್ಲಿ –೨	O_9_O#	90
ಆರ್-೨೦೦೧-೩ (ಅಜಯ)	_9%-20	2,38
ಡಿಎಸ್ಜಿ–೧	೧೫–೨೦	_9%
ಜೆಎಸ್ಪಿ–೩೯	<u>_9</u> %	ಳ ೦
ರಫ್ತಿಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಶೇಂಗಾ		
ಟಿಜಿಎಲ್ಪಿಎಸ್-೩	_9%-&0	<u>_</u> 9%

ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

- ಬೆಳೆಯನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು.
- ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ೪೫ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬಾರದು.
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶೇಂಗಾ – ನೀರಾವರಿ

ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಬಾಗಲಕೋಟ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಶೇಂಗಾ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ) ಶೇಂಗಾವನ್ನು ಭತ್ತದ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಉಳಿದ ತೇವಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತಳಿಗಳ ವಿವರ

ತ ಳಿ ಗಳು	ವಲಯ / ಸನ್ನಿವೇಶ	ಅವಧಿ ದಿನಗಳು /ವಿಶೇಷತೆ
ಟಿಎಜಿ-೨೪	೧, ೨, ೮	೧೧೫–೧೨೦/ಗಿಡ್ಡ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿ.
ಡಿಹೆಚ್-೮೬	સ, ઇ	೧೧೦–೧೧೫/ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಗಿಡ್ಡ ತಳಿ, ಕುಡಿ ಸಾಯುವ ನಂಜುರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.
ಡಿಹೆಚ್-೪೦	00	೯೫–೧೧೦/ಬೇಗನೆ ಮಾಗುವ ಕೆಂಪು ಕಾಳಿನ ತಳಿ. ತಿಳಿ ಹೆಸರು ಎಲೆ ಹೊಂದಿದೆ.
ಐಸಿಜಿಎಸ್-೧೧	೧, ೨, ೩, ೮	೧೨೫–೧೩೫/ಅರೆ ಹಬ್ಬು ತಳಿ, ಎಲೆಗಳು ಕಪ್ಪು ಹಸಿರು.
ಆರ್_೯೯೦೯	೧, ೨, ೩	೧೨೦–೧೨೫/ ನಂಜು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ.
ಕೆಆರ್ಜಿ-೧	೧, ೨, ೩	೧೧೫–೧೨೦/ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ತಳಿ ಎಲೆಗಳು ತಿಳಿ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ನಂಜು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
ಟಿಜಿಎಲ್ಪಿಎಸ್–೩	૭, ೩, ೮	೧೧೫–೧೨೦/ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದನೆ ಕಾಳು, ರಫ್ತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.
ಆರ್-೨೦೦೧-೩ (ಅಜಯ್)	റ, ഉ	೧೦೫–೧೧೦ / ಕುಡಿ ಸಾಯವ ನಂಜಾಣು ರೋಗ ಮತ್ತು ಎಲೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ

ಸೂಚನೆ

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಬಿತ್ತಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಬೀಜದ ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿತ್ತನೆ

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಬಹುದು, ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯಿಂದ ಜನವರಿ ಮಧ್ಯದವರೆಗೆ ಬಿತ್ತಬಹುದು.

ಹಿಂಗಾರು/ಬೇಸಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಏರುಮಡಿ ಮತ್ತು ಬೋಧು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಡಿಎಚ್-೪೦ ಹಾಗೂ ಕೆಆರ್ಜಿ-೧ ತಳಿಗಳಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೨೫ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ತಳಿಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬಳಸಬಹುದು. ಇನ್ನುಳಿದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಖುಷ್ಕಿ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದಂತೆ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ರಂಜಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಖುಷ್ಕಿಗಿಂತ ೨೫ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೂಚನೆ

- * ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೨.೫ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- * ತಾಮ್ರದ ಗಣಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು (ಸಿ.ಓ.ಟಿ.) ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ನಂತೆ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರುವಾರ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆ ಅಥವಾ ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ತಾಮ್ರ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮತ್ತು ಸತುವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು.
- * ಬೇಸಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಶೇಂಗಾ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತ ಮರು ದಿನದಿಂದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು

ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಪದರದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಒಣಗಿಸಿ ಶೇಂಗಾ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದಾಗ ಗಲ್ ಗಲ್ ಶಬ್ಧ ಬರುವಂತಿದ್ದಾಗ (ಶೇ ೭ ರ ತೇವಾಂಶ) ಗೋಣಿ ಚೀಲದೊಳಗೆ ೩೦೦ ಗೇಜಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚೀಲವನ್ನು ಗಾಳಿಯಾಡದಂತೆ ಹೊಲಿದು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೀಜದ ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನೀರಾವರಿ

ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ, ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ೨೦-೨೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬಾರದು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ೮-೧೨ ದಿನ'ಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಹೂವಾಡುವ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಆಗುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಸಹೀರುವ ಕೀಡೆಗಳಾದ ಥ್ರಿಪ್ಸ್, ಸುರುಳಿಪೂಚಿ ತಂಬಾಕಿನ ಕೀಡೆ/ಹಿಲಿಯೋಥಿಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕು, ಕುಡಿಕೊಳೆ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಬೇರು ಮತ್ತು ಕತ್ತುಕೊಳೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟ ಪೀಡೆಗಳ ಬಾಧೆಯು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಹಾಗೂ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

- ೧ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ, ೩೭೫ ಗ್ರಾಂ ರೈಜೋಬಿಯಂ ನಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.
- ೨. ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ನಂತೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.
- ೩ ಔಡಲ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಲೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಗ್ರಾಂ ಔಡಲ ಬೀಜ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು ಕೀಟ ತಡೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೊಲದ ಸುತ್ತ ಒಂದು ದಿಂಡು (೩–೪ ಸಾಲು) ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ೧೦ ಸಾಲಿಗೆ ೧ ಸಾಲಿನಂತೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

- ಳ. ಸ್ಟೋಡೊಪೈರಾ ಕೀಟದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೫ ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ೩೦ ಅಡಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೇತು ಹಾಕಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ೨೦ ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮೋಹಕ ವಸ್ತು (ಲ್ಯೂರ್) ಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯಿಂದ ೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಜ. ಸ್ಪೋಡೊಪ್ಟೆರಾ ಕೀಟದ ಮೊಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಗುಂಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಶೇಂಗಾ ಹಾಗೂ ಔಡಲ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.
- E. ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಶೇ. ೫ ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ೭. ಸ್ಪೋಡೊಪ್ಟರಾ ಎನ್.ಪಿ.ವಿ. ೨೫೦ ಎಲ್.ಇ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ ಬಳಸುವುದು.
- ೮. ವಿಷಪಾಷಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಎರಚಬೇಕು. ವಿಷಪಾಷಾಣ ತಯಾರಿಸಲು ೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೆಲ್ಲ, ೬೨೫ ಮಿ. ಲೀ. ಮೊನೊಕ್ರೊಟೋಫಾಸ್ ೩೬ ಎಸ್.ಎಲ್. ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಕರಗಿಸಿ ನಂತರ ೫–೮ ಲೀ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ೫೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಗೋದಿ ತೌಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.
- ೯ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಪೂಚಿ ಕೀಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ೨ ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರೊಫೆನೊಫಾಸ್ ೫೦ ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇಳುವರಿ

ತಳಿಗಳು	ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂ./ಹೆ)
<u>ಟಿಎಜಿ–೨</u> ೪	_9%-&0
ಡಿಹೆಚ್–೮೬	೩૦–೩೫
ಡಿಹೆಚ್-೪೦	_೨೫-೩೦
ಆರ್-unon	_೨೫-೩೦
ಕೆಆರ್ಜಿ–೧	_೨೦೨೫
ಟಿಜಿಎಲ್ಪಿಎಸ್-೩	_೨೫-೩೦
ಆರ್-೨೦೦೧-೩(ಅಜಯ)	೩೦-೩೫